

ב' כרך ב'

וְאַתָּם, מִלְבָד קֶיזֶת הַכְּרִיה הַאֲתָא שְׁקַנְתָּה הַשְּׁלֹמָות רַאֲתָה? לְדָבָק בְּבּוֹאָה יִתְבְּרֹךְ שָׁמוֹ מִזֶּד הַתְּדִמּוֹתָה לוֹ, הַגָּה עַל יְדֵי קֶטֶנה הַשְּׁלֹמָות לָהּ, נִמְצָאת מַתְבִּקְתָּה הַזּוֹלְכָת בָּוּ, עַד שְׁסֹוףּ קֶטֶנה הַשְּׁלֹמָות וְהַפְּאָזָה מַתְבִּקְתָּה בָּוּ: הַיָּה הַכָּל עַבְנָן אֶחָד.

זה, כי בהיות מציאתו, יתברך שם, השלומות האמתי, כמו שאמרנו, הנה, מה שהוא שלמה איתנו מתייחס אלא לו – בטענה אל השרש, כי אף על פי שהוא מנייע אל השלומות השרש, הנה הקשה והולדה מפשח הא; וונגה תראה, כי השלומות האמתי והוה הוא מציאתו יתברך שם – וכל אפרון איתן אלא העלם טובו יתברך שם והסתיר פניו; ונמצא שהארת פניו יתברך שם! יקרתו מיהה השרש והפעבה לכל שלמות שתהיה, והסתיר פניו – השרש והפעבה לכל חפרות, אשר כישור ההפטר בך יתיה שער החפרון במשך מפשח.

ט' כרך ב'

ט' ואולם גורה חכמתו, שליחות הטוב שלם, ראי' שיזינה והגנה בו, בעיל הטוב ההוא, פרוש – מי שיזינה הטוב בעצמו, ולא מי שיתלה לו הטוב בדרכך מקרה. ותראה שזה נקרה קצת התדרמות, בשעור שאפשר, אל שלמותו יתברך שם. כי הנה הוא יתברך שם שלם בעצמו, ולא במרקחה, אלא מצד אמפת צערין מפרקתו בו השלמות, ומשללים מפשח החסרנות בהברית. ואולם זה אי אפשר שיפצא בועלתו, שיזהה אמתותו מברחת לו השלמות ומצערת מפשח החסרנות. אך להדרמות אלה במקצת, צרייך שלפחות יהיה הוא נקונה השלמות שאין אמתה עיטו מפרקתו לו, ויהיה הוא מעיד מעצמו החסרנות שקיין אפשרים בו.

ב' כרך ב' ק' כרך ב'

האדם כאשר מקיים רצון המקום בעור הוא יותר קרוב אליו מאשר מקיים רצונו שלא בעור. יתרה מכך כי השכר והוא לפי העזר. ודבר זה כי כאשר יש לאדם מונע להתקרב אל אחד, הוא בכוו ובגבורתו ובידי חזקה שלו דוחה את המונע ומתקרב תראה בה כמה כחו לסתובק שם וכמה קרוב הוא אליו אותו שמתקרב אליו שהרי דוחה את המונע ומתקרב, וכך כאשר האם מקים את המצות אף בעור הוא מתרלב אל השמי בכת ובגבורתו שלו אף כנגד המונע ודבר זה יורה על הקירוב והגדל אשר יש לו אצל השמי, וכאשר יש לו קירוב גדול אצל השמי, אין ספק כי השכר יותר גדול כי אין השכר כי אם לעור קירוב אשר יש לו אצל השמי מקבל מאות השכר. וזה שאמר כאן לפום צערא אגרא לפי הגער הוא הקירוב אצל השמי שעוד שמצועד במצב השכר. יותר.

"הוא ה' אומר: חביב אדם שנברא בצלם. חברה יתירה נודעת לו שנברא בצלם. שנאמר: בצלם אלקים עשה את האדם" (אבות פ"ג).

חיבת יתירה זאת הנודעת לנו, היא היא המוגלה לנו גודלה האדם וערקי. חיבורו כלפי עצמו, וחיבורו אצל בוראו ית"ש, כי שנתחבון בשימת לב, בטיבו וערכו של תואר אלקים. ונחקור לדעת עד היכן הדברים מגיעים, או נמצא, כי באמת עולה הוא לאין שיעור וערך על כל טוב ונעולה, שישם ומדובר בכל המציאות כולה, בכל עמוקי ומוספרי הבריאה של רום ותחת-

ואך או גבין, כי חקירת כל חכמי לב החוקרים מימות עולם, לדעת ולמדוזא סגולת נש האדם, והולכים ומדוים בחכמתם גודלה ואדם וערקי, לא תגיעה מחדם והכרתם אף לעקבות של אותה הגודלה, של צלם אלקים, שהאצללה התורה לאדם. כי הרי בגודל הערד והכרצה שאפשר להעריך ולהכיר ברומותו הבלתי משוררת של האלקים בורא העולם ית"ש, הוא גודל ערך התואר המתואר בו האדם בתודמות מה להבוייתן.

מן זו הכרות הערך גוון זו, אפשר לנו להבין את העבודה המוסרית הנדרלה המוטלת علينا, היא תורה חובה הלבבות שאנו מוצאים על פי תורתנו הקדושה תורה מוסרית גודלה ונשגבת, שאין דוגמתה בכל חוראות המוסר, שהשיגו ועשו חכמי עולם על פי שכן האנושי.

כי אך מתוך אפסקלריא מאירה זו, علينا להסתכל על המזווה הגדולה של ההלכה בדרכיו, וכן שדרשו חזיל: "זה אליו ואנו הוו" – "הו דומה לו מה הוא רחום אף אתה כו'" (ואה שבת קלג). הכוללת בה כל תורה המוסר וההשתלמות על ידי התודמות לו ית"ש, ולא תעמדו לפניינו השאלה, איך יתכן הוא ציוד והתודמות של האדם החלש וחדר אונימ הלגת לקונו?

כי או נגיד ונדע, כי אין מצוות זו של ההלכה בדרכי ה' – אך גוירות מלך הגוזרת על האדם, להיות מה שהוא אינו. כלל, כי אם, המזווה הגדולה הלה, אך מתאימה היא, עם הידיעה והחיבה יתרה הנודעת לנו, בדמויות וצלמו של האדם. כמחיבת את האדם, שיהי מה שהוא ראוי להיות באמת מראשית יצרתנו, ולהוציאו אל הפועל מה שיש בו בכוח, להדרמות אל מה שידימחו יוציאו.

ב' כרך ב'

ו' ואולם צרייך שתדרע, כי גם עטה, בקהלת הנשמה בಗוף העזבר, אף על פי שלא קונה עדין שלמות במעליה, הנה מצד יקירה וזיהרה הצעמי קיה ראי' שתמן זוכך נדולחמר, עד שיזה יוצא מגרר הפין האנושי; אמנים גורתו יתברך שם כובשת אותה, ומעלמת בכה וממעטת זיהרה באפן שלא ימישך מאניה עגנון זה; אבל משב שמה לוטה בעצמה, באוות השעור הנצחך לפי תפנעה העליונה, ופועלת בוגוף באותו מסדר והשעור תפנעה מתקנתו יתברך שם. והנה, כפי מעלה התובים שעולה והולכת, היה לה להסתפלת ולהזדהר כמו שזכרנו, ואנו היה מנייע מטהה נזקוק לנצח. ואם נם לפי הנורה שבארכנו למעלה, לא יתכן לה זה אלא ביהוֹתָה בְּעוֹלָם הַנְּשָׁמוֹת.

נפש

שער א – פרק ד

החיים

ט

הפתוב בבצלאל "ונאמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה וברעת" (שמות לא, ג). כי באלו ה' דברים נבראו העולמות, כמ"ש (משלי ג) "ה' בחכמה יסד הארץ"¹⁸ פוגנו שמים בתבונה [ברעתו תהומות נבקעו] וגוי ועין זהר (פקודי רכ"א א'¹⁹ ושם רל"א ב'²⁰) ובזהר חדש (תרומה ל"ה ע"ג²¹ עין שם באדר). ולכון אמריו ז"ל (ברכות נ"ה א') יודע היה בצלאל לצוף אותיות שגבראו בהם שמים הארץ,

ולכון האדם מעם הקדש, שគיל גם כן כל סדרי בראשית וסדרי המרכבה, כל הבריאה כליה, הוא גם כן דגמת ותבנית המשכו והמקדש וכל כליו, מכון בסדר התקשרות פראקי אבריו וגידייו וכל פחותיו, וכן מחלוקת זהר כל תבנית המשכו וכליו, שהמה רמוניים בולם באדם, אחד באחד יוגש בסדר.

לזאת, הרי כי ונדי עקר עניין הקדש והמקדש ושרית שכינתו יתברך, הוא → האדם, שאם יתקדש עצמו בראוי, בקיום המצוות כלו, שם תלוי גם כן בשרשן העליון, בפרק אברי השער קומה בכוכב של כל כל העולמות בולם (ועין זהר תרומה קס"ב ב' ואת המשכו תעשה גו', הא הכא ר' יוחנן כו'²² עין שם היטיב), אז הוא עצמו המקדש ממש, ובתוכו ה' יתברך שמו, כמ"ש (ירמיה ז) היכל ה' היכל ה' הימה, וכמן אמר ז"ל "ושכنتי בתוכם", בתוכו לא נאמר אלא בתוכם כו'.

זה שאמרו ר' ז"ל (כתובות ה' א') גודלים מעשי צדיקים, יותר מעשה שמים הארץ, דאלו במעשה שמים הארץ כתיב (ישעה מה, ג) "אף ידי יסדה הארץ וימיני טפחה שמים", ואלו במעשה צדיקים כתיב "מקדש ה' בוננו ידיך"²³ (שמות טו, יט), פתחו במעשי צדיקים וסימן ראייתם מקדש, כי כן באמת שצדיקים על ידי מעשיהם הרצויים לפניו יתברך, הן הם מקדש ה' ממש.